

La meva actuació cívica durant els temps més difícils no havia estat altra cosa que el compliment d'un jurament que vaig fer el dia 26 de gener de 1939. I complir el que s'ha jurat de fer no mereix, certament, cap premi. És, simplement, el compliment d'un deure. Aquell dia 26, any de la desfeta nacional del meu poble, davant aquella Catalunya vençuda, el jove soldat de la lleva del 41 que era jo, convalescent d'una ferida encara, es quedava a l'interior del país i... vaig plorar, ho confesso, amargament. I, supervivent com era entre tants companys que havien mort al front i als hospitals, vaig jurar de dedicar tota la meua vida de supervivent a treballar per recuperar el règim democràtic i autonòmic perdut. A lluitar contra el franquisme, per la idea nacional de Catalunya, de tots els Països Catalans, a defensar Catalunya de l'intent franquista de genocidi cultural que contra ella s'iniciava (...). Catalunya sortia d'aquella guerra vençuda, i l'odi anticatalà predicat pel franquisme vencedor s'abatia sobre els catalans vençuts. (...) Catalunya, en aquella hora, perillava de perdre, per sempre, la seva identitat nacional, de desaparèixer com a nació, de desaparèixer com a poble. Jo, en aquell 26 de gener de 1939, veia, amb tota claredat, que aquesta era la situació en que es trobava el meu país. Una Catalunya que, a més de perdre un règim democràtic, com tots els altres pobles de l'Estat espanyol, perdia la seva autonomia mentre la seva llengua, cultura i identitat nacional eren perseguides. És davant d'aquesta realitat, que jo vaig fer aquell jurament. (...) La generació catalana que (l'historiador) Jaume Vicens Vives anomenava "de 1901" va saber bastir un país a partir de la Revolució Industrial a Catalunya. La guerra i la dictadura franquista ens tornaren la realitat que havien bastit. Ara, que les generacions actuals, davant la revolució tecnològica d'avui, sàpiguen actuar com l'esmentada generació de 1901, que, com digué Gaziell, "amb tots els defectes que vulgueu, sabé treure flors en ple desert". Perquè sigui així i perquè puguem avançar, encertadament, cap al futur d'aquest segle XXI, cal conèixer el passat, del qual el que jo hagi pogut fer en forma part, i cal, també, no ho oblidem pas, actuar amb patriotisme.

Josep Benet